

S

Bokslut och verksamhetsberättelse
januari – april
2005

Gatu- och fastighetsnämnden

<i>Förvaltningschefen har ordet</i>	<i>1</i>
<i>Gatu- och fastighetsnämndens arbete under året</i>	<i>1</i>
<i>Sammanfattande analys utifrån kommunfullmäktiges fem mål</i>	<i>4</i>
<i>Ekonomisk utfall januari – april 2005</i>	<i>6</i>

Förvaltningschefen har ordet

Efter det att kommunfullmäktige i december 2004 beslutade om ny organisation för verksamheterna inom gatu- och fastighetsnämnden har ett intensivt arbete med att detaljplanera och bemanna organisationen i de kommande nämnderna samt att utreda vissa gränssnittsfrågor pågått. Gatu- och fastighetsnämndens operativa verksamhet upphörde den 30 april och en trafik- respektive en marknämnd inrättades fr om den 1 maj. Årets fyra första månader har i hög utsträckning präglats av förberedelserna inför denna omorganisation.

Jämfört med förslaget till en schablonberäknad uppdelning av budget 2005 för gatu- och fastighetsnämnden, marknämnden och trafiknämnden som förelades kommunfullmäktige den 9 maj visar utfallet ett överskott på 76 mnkr inom driftbudgeten och ett underskott på 116 mnkr inom investeringsplanen.

Ett av stadens viktigaste mål under mandatperioden är att påbörja 20 000 lägenheter. Antalet markanvisade lägenheter har ökat kraftigt de senaste åren. Vi har under året prioriterat att genomföra planeringsarbetet så att byggstart är möjlig under 2006. På grund av detta kommer antalet markanvisningar vara något lägre under 2005 och 2006. För att tillgodose ett långsiktigt behov av mark för bostäder även efter perioden är det dock viktigt att antalet markanvisningar även i fortsättningen sker i tillräcklig omfattning. Vi kan konstatera att genomförandet av det s.k. 20 k- projektet är i full gång. Fler projekt är i gång/har kommit längre än vad som tidigare har kunnat bedömas.

I budget 2005 gjordes en tydlig satsning på stadsdelsnämnderna och medel överfördes från stadens facknämnder till stadsdelsnämnderna. Det minskade budgetutrymmet innebar att underhållet av stadens gator ytterligare har skurits ned. Detta är olyckligt då underhållet har varit en av nämndens viktigaste huvuduppgifter. I budget gavs uppdrag till nämnden att kontinuerligt revidera drift- och underhållsplanerna och att ge förslag till åtgärder för en bättre uppfyllelse av planerna. Detta är en möjlighet för att hitta lösningar för att vända utvecklingen med en ständigt ökande underhållsskuld. Detta kommer att bli en av trafiknämndens viktigaste frågor.

Inom trafikområdet har vi arbetat vidare inför försöket med miljöavgifter med de förbättringar som krävs i gatunätet för att säkra framkomligheten för den utökande busstrafiken och uppföljning i form av trafikräkning.

Kommunfullmäktige har under året godkänt nämndens förslag till Trafiksäkerhetsprogram för Stockholms stad 2005-2010 och i början av året infördes 30-zoner på lokalgatorna i innerstaden.

Uppdraget att ta fram ett referensalternativ till det vinnande förslaget om det nya Slussen planeras att kunna redovisas före sommaren.

Gatu- och fastighetsnämndens arbete under året

Nämnden

Nämnden har under året fram till sitt upphörande den 1 juni haft följande sammansättning:

Förtroendevalda

Ledamöter

Roger Mogert (s), ordförande, t o m 7 febr.

Ersättare

Marianne Ahlgren (fp)

Leif Rönngren (s), ordförande fr o m 8 febr.
Sten Nordin (m), vice ordförande
Per Bolund (mp)
Hasan Dölek (s)
Ulf Fridebäck (fp)
Berthold Gustavsson (m)
Karin Hanqvist (s)
Martina Lind (fp)
Margarita Pulido (s)
Mats Rosén (kd)
Ann-Marie Strömberg (v)
Karin Wanngård (s)
Anna Wersäll (m)

Helena Bonnier (m)
Claes Fleming (fp)
Olivia Hasahya (s)
Petter Lindfors
Jimmy Lindgren (s)
Johanna Nilsson (s)
Björn Nyström (kd)
Åsa Romson (mp)
Kajsa Stenfelt (v)
Jan Tigerström (m)
Göran Wrene (s)
vakant (s)

Personalföreträdare

Ordinarie
Bert Eriksson, SKTF
Berit Jörlebo, SACO
Stefan Ottosson, Kommunal

Ersättare
Gert Abelt, SKTF
Christer Starckenberg, SACO
Rolf Bodin, Kommunal

Gatu- och fastighetsnämnden hade fem sammanträden under sin verksamhetsperiod 2005, dvs. tiden januari – april, varefter nämndens verksamhet övergick till marknämnden och trafiknämnden.

Ett avslutande nämndsammanträde hålls i maj för bl.a. behandling av bokslut och verksamhetsberättelse.

Under sin verksamhetsperiod 2005 deltog nämnden i ett par konferenser, nämligen transportforum 2005 i Linköping och konferensen Urban access & road pricing policies in european metropolitan cities i Amsterdam.

Bland de frågor som nämnden behandlat under året kan nämnas:

- ? Översyn av allmänna lokala trafikföreskrifter
- ? Plan för lokalisering av återvinningscentraler
- ? Ytterligare infartsparkeringar under försöket med miljöavgifter
- ? Upphandling av lånecyklar
- ? Tomträttsavgälder för flerbostadshus
- ? Vision Stockholm 2030

Vidare kan nämnas ett stort antal ärenden om markanvisningar och detaljplaner för bostäder, remisser av utredningar och motioner m.m.

Trafikutskottet

Utskottet har under verksamhetsperioden januari – april 2005 haft följande sammansättning:

Förtroendevalda

Ledamöter
Karin Wanngård (s), ordförande
Berthold Gustavsson (m), vice ordförande
Ulf Fridebäck (fp)

Ersättare
Martina Lind (fp)
Jimmy Lindgren (s)
Johanna Nilsson (s)

Kajsa Stenfelt (v)
Göran Wrene (s)

Björn Nyström (kd)
Åsa Romson (mp)

Utskottet hade fem sammanträden under nämnda tid.

Kollektivtrafikutskottet

Utskottet har under verksamhetsperioden januari – april 2005 haft följande sammansättning:

Förtroendevalda

Ledamöter
Margarita Pulido (s), ordförande
Helena Bonnier (m), vice ordförande
Per Bolund (mp)
Claes Fleming (fp)
Mats Rosén (kd)
Ann-Marie Strömberg (v)

Utskottet hade fyra sammanträden under nämnda tid. Kollektivtrafikutskottet träffade SL:s centrala regionstyrelse två gånger.

Handikapprådet

Rådet har under verksamhetsperioden januari – april 2005 haft följande sammansättning:

Förtroendevalda

Ken Gammelgård (DHR) ordförande
Lasse Gustafsson (NHR) vice ordförande
Elisabeth Bergvall (R)
Åsa Jansson (RBU)
Marie Ryberg (RTP)
Hjördis Stolt (Astma och allergi)
Monicka Zachari (SRF)

Handikapprådet hade fyra sammanträden under nämnda tid. Några ledamöter har deltagit i konferens anordnad av Boverket om tillgänglighet.

Gatu- och fastighetskontoret har inhämtat rådets synpunkter på bl.a. Utemiljöprogrammet, Teknisk handbok, ett flertal detaljplaner, parkeringstrategi och avskärmningar vid gatuarbeten. Tillgänglighetsbyråns arbete med att göra Stockholm mer tillgängligt har följts av rådet.

Rådet har framfört att visionen om Stockholm som en stad för alla måste följas upp i konkret handling av alla berörda.

Förberedelsen för rådets utvidgade verksamhet i samband med omorganisationen i staden har pågått. Fastighets- och saluhallsnämnden och Stockholms stads parkerings AB har från och med 1 januari 2005 gemensamt råd med Gatu- och fastighetsnämnden.

I staden verkar handikappföreningar som representerar olika funktionshinder. Genom rådet kanaliseras värdefull kunskap och erfarenhet från dessa föreningar till nämnden och kontoret. I handikapprådet har det funnits representanter för astma/allergi, rörelsehinder och synskador. Förälder till barn med funktionshinder ingick i rådet.

Sammanfattande analys utifrån kommunfullmäktiges fem mål

Nämndens åtaganden i verksamhetsplan 2005 bedöms ur gatu- och fastighetsnämndens perspektiv komma att uppfyllas. Fortsatt uppföljning får ske av trafik- respektive marknämnden.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Arbetet med att förbättra för de funktionshindrade fortsätter enligt plan. Detta sker främst genom det s.k. tillgänglighetsprojektet där 100 mnkr satsas även i år.

Antalet anställda i slutet av april uppgick till 1 044, varav 50 med tidsbegränsad anställning. Detta är minskning jämfört antalet anställda i slutet av december 2004 (1 063). Andelen sjukfrånvaro 2004 uppgick till 8,1 %. Frånvaron 2005 har uppgått till 8,0 % (jan), 9,0 % (feb) och 7,9 % (mars)¹.

Parkeringsövervakningen ingår i Arbetslivsinstitutets projekt om förkortad arbetstid. Syftet är bl.a. att se om arbetstiden påverkar hälsan. Projektet startade den 1 mars och pågår till den 31 december 2006.

Nämnden har beviljats medel ur kompetensfonden för sex projekt. Totalbeloppet för projekten uppgår till närmare 12 mnkr².

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Nämnden medverkar till att målet om 20 000 lägenheter ska igångsättas under mandatperioden genom tilldelning av s.k. markanvisning. Under året³ har 2 680 lägenheter markanvisats. Under 2003 och 2004 anvisades ett mycket stort antal lägenheter (15 600). Kontoret prioriterar nu arbetet med att genomföra planeringsarbetet för de anvisade lägenheterna så att byggstart är möjlig under 2006. På grund av detta kommer antalet markanvisningar sjunka under 2005.

Vinterväghållningen i staden har i stort fungerat mycket bra. Antalet registrerade klagomål vid kontorets driftcentral har varit mycket lågt. Vid ett enda tillfälle har kontoret haft anledning att kvalitetskontrollera arbetet.

I sin årsrapport för 2004 framhåller revisionskontoret att det är en angelägen fråga att differentiera avgifterna för grävande i gatumark så att de blir ett incitament för de ledningsdragande företagen att bygga snabbt och minimera trafikstörningarna. Frågan övervägs och avsikten är att presentera ett förslag för trafiknämnden under hösten.

Den negativa trenden med att färre parkerar rätt bröts under 2004. Mätning under hösten visade att 68 % parkerade rätt. Kontorets bedömning är att resultatet förbättrades dels genom att fler parkeringsvakter har anställts, dels att de alternativa betalsystemen blivit mer accepterade. Årets mätningar får visa om den positiva trenden kommer att hålla i sig.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Miljöprogrammets sex mål har varit vägledande vid utformningen av nämndens åtaganden, vilket redovisades i verksamhetsplanen.

¹ Statistik för april finns inte tillgänglig när denna verksamhetsberättelse upprättas.

² Se bilaga 3

³ T o m GFN 2005-04-26. Av de 2 680 lägenheterna är 52 % hyresrätter exklusive studentbostäder, 39 % bostadsrätter och 9 % studentbostäder. Som jämförelse kan nämnas att under motsvarande period 2004 markanvisades 3 429 lägenheter.

Utredning och projektering av ett stort antal marksaneringsprojekt pågår. Aktuella projekt där medel ur miljömiljarden, sökombång 1, har beviljats är bl.a. Kojan på Kungsholmen, Lugnet i Hammarby Sjöstad och västra delen av Gasverkstomten.

Nämnden har i januari ansökt om medel för marksanering, sjöar och vattendrag och för andra angelägna miljöprojekt ur den s.k. miljömiljarden, sökombång 2. Beslut väntas fattas av kommunstyrelsen i juni.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

GFK-Forum, som är kontorets system för systematisk klagomålshantering, introducerades fullt ut under 2004. Hur systemet med klagomålshantering ska hanteras framöver får utredas av mark- respektive trafikkontoret.

Kontoret deltar aktivt i stadsdelsförnyelsen genom att biträda stadsdelsförvaltningarna med upprättande av program/projektering och anläggning av de fysiska åtgärder som stadsdelsnämnderna beslutat.

Ta ansvar för ekonomin

Det förslag till budget för gatu- och fastighetsnämnden, marknämnden och trafiknämnden som förelades kommunfullmäktige den 9 maj är schablonmässigt upprättad utifrån tidigare års erfarenheter. I förslaget bedömdes gatu- och fastighetsnämndens andel av årsbudgeten uppgå till 33 % av driftbudgeten och till 15 % av investeringsbudgeten.

Jämfört med den schablonberäknade budgeten visar utfallet ett nettoöverskott på driftbudgeten med 76 mnkr (kostnader + 42 mnkr och intäkter + 34 mnkr). Investeringsplanen visar ett nettounderskott på 116 mnkr (utgifter – 123 mnkr och inkomster + 7 mnkr).

Årsbetinget för fastighetsförsäljningar är i budget satt till 500 mnkr. Under årets fyra första månader har försäljningar genomförts till en inkomst om 238 mnkr. Dessa försäljningar medför en realisationsvinst om 59 mnkr.

Övergripande verksamhetsutveckling

Mål och åtaganden

I verksamhetsplan 2005 redovisades mål och åtaganden dels övergripande, dels specificerat i egen bilaga till nämnden. I den sistnämnda presenterades för vart och ett av kommunfullmäktiges inriktningsmål och prioriterade inriktningar s.k. enhetsspecifika åtaganden med föreslagen omfattning, uppföljningsmetod och budgetansvarig enhet.

Då dessa åtaganden är baserade på en årsbudget bedömer kontoret det inte som meningsfullt att nu följa upp denna bilaga med anledning av omorganisationen. Till denna verksamhetsberättelse har endast en övergripande bedömning gjorts om åtagandena kan komma att uppnås. Fortsatt uppföljning får göras av trafik- respektive marknämnden.

Brukarinflytande

Kontoret har arbetat för att stärka brukarinflytandet bl.a. genom att information lämnas och samråd genomförs i planeringsprocessen, hantering av felanmälningar via kontorets driftcentral, kundundersökningar och hantering av förslag, synpunkter och kritik från allmänhet och företag i kontorets klagomålshantering.

Leverantörsundersökning

Kontoret har med hjälp av TEMO genomfört en undersökning om hur leverantörerna ser på GFK som beställare. Undersökningen är en uppföljning av tidigare genomförda undersökningar. En redovisning har lämnats till nämnden den 5 april.

Totalt sett får kontoret ett mycket gott omdöme. 76 procent av leverantörerna anger som helhetsbetyg att de är nöjda med GFK som beställare, vilket är något bättre än år 2002. Enligt TEMO kännetecknar ett betyg med över 70 procent nöjda ett väl utvecklat och fungerande förhållningssätt gentemot leverantörerna. Samtidigt visar enkäten att det fortfarande finns förbättringsbehov. Detta motiverar fortsatta satsningar på att höja kompetensen att upphandla.

Intern kontroll

Endast en mindre del av den plan för intern kontroll som godkändes i samband med verksamhetsplanen har genomförts. Beroende på omorganisation har det inte varit meningsfullt att kontrollera rutiner etc utan genomförandet bör ske på de nya nämnderna.

Ekonomisk utfall januari – april 2005

Nämnden redovisade vissa omslutningsförändringar i verksamhetsplan 2005. Nämnden beslutade även att ge kontoret i uppdrag att revidera bilaga 2 (internbudget). En reviderad bilaga har redovisats till nämnden i samband med tertialrapport 1/2005. Uppföljning av denna internbudget lämnas nu i bilaga 1.4.

Driftbudget mnr	KF - Budget 2005	Föreslagen delårs- budget för jan - april 2005	Utfall 2005-04-30	Avvikelse delårsbudget/utfall
Drift och underhåll	-862,2	-287,4	-261,7	25,7
Avskrivningar	-170,0	-56,7	-53,1	3,6
Internräntor	-1 215,0	-405,0	-391,9	13,1
Summa kostnader	-2 247,5	-749,1	-706,7	42,4
Intäkter	2 246,5	748,8	782,5	33,7
Netto drift	-1,0	-0,3	75,8	76,1
Investeringsplan mnr				
Utgifter	-1 997,0	-299,5	-422,4	-122,9
Inkomster	69,3	10,4	17,0	6,6
Netto	-1 927,7	-289,1	-405,4	-116,3
Försäljningsbeting	500,0	166,7	238,5	71,8

Kommunstyrelsens förslag till uppdelning av gatu- och fastighetsnämndens budget som förelades kommunfullmäktige den 9 maj⁴ baseras på en schablonmässig bedömning av hur stor del av årsbudgeten som normalt förbrukas under årets första fyra månader. För att konvertera budgeten till delårsbasis har för driftverksamheten antagits att 33,33 % upparbetas under första tertialen. Samma princip tillämpades för betinget för fastighetsförsäljningar. För investeringarna antas 15 % upparbetas under första tertialen.

I bilaga 1.1 – 1.5 redovisas uppföljning av driftbudgeten och i bilaga 2.1 – 2.2 lämnas redovisning av investeringsbudgeten. Att jämföra ett faktiskt utfall med en delårsbudget som är schablonmässigt beräknad är inte helt lätt. De avvikelser som uppkommer kan bero på att fördelningen av budgeten under året inte helt överensstämmer med tidigare år.

⁴ "Förslag till budget 2005 för mark- respektive trafiknämnden, samt redovisning av de nya nämndernas organisationsutformning och förändrat gränssnitt mot stadsdelsnämnderna".

I bilaga 1.3 redovisas avvikelser mot driftbudgeten. Av dessa kan nämnas

Minskade kostnader för underhåll av gator m.m.	+35 mnkr
Ökade intäkter för tomträtsupplåtelse	+31 mnkr
Minskade kapitalkostnader	+17 mnkr

- ? Jämfört med schablonbudgeten är kostnaderna för gator, trafikordningar samt broar och viadukter lägre p.g.a. att stora underhållsåtgärder, t.ex. Centralbron, i år genomförs huvudsakligen under våren och sommaren.
- ? Intäkterna för tomträtsavgifter har ökat p.g.a. domar i avgäldsmål, nyupplåtelse (främst SISAB) och överföring av tomträtsmark från fastighets- och saluhallsnämnden.
- ? Kostnaderna för internränta (+13 mnkr) och avskrivningar (+4 mnkr) är lägre än budget men kommer att öka p.g.a. tillkommande investeringar som slutförs och där kostnaden för internränta och avskrivningar påbörjas.

De kostnader som uppkommit i samband med inrättandet av trafik- respektive marknämnd ska inte belasta gatu- och fastighetsnämnden utan får rymmas inom budget för kommunfullmäktige m.m. Kostnaderna i bokslutet uppgår till 1,5 mnkr. Samtliga kostnader är dock ännu inte bokförda.

Investeringsplanen redovisas med ett underskott jämfört med budget med netto 116 mnkr. Orsaken till den höga förbrukningen är dels den höga takt med vilka bostadsexploateringar nu genomförs men även att nämnden redan i verksamhetsplanen aviserade ökade nettoinvesteringar om 250 mnkr. Detta främst beroende på att avtal godkänts med Fortum Värme angående kraftledningstunnel i Hjorthagen – Värtan. Diskussioner om hur denna post ska hanteras har pågått med stadsledningskontoret. Marknämnden kommer att få följa utgiftsutvecklingen under resterande del av året och vid behov återkomma med förslag till åtgärder.

Betinget för fastighetsförsäljningar är i budget satt till 500 mnkr. Försäljningar till ett värde om 238,5 mnkr har genomförts. Av dessa kan nämnas Lustgården 10 (133,8 mnkr). Försäljningarna ger en realisationsvinst om 58,8 mnkr.

Bilagor

- 1** **Budgetavräkning driftverksamhet**
- 1:1 Uppföljning av budget 2005 – verksamhetsberättelse (inkl investeringsplan)
- 1:2 Specifikation av KS/KF budgetjusteringar (inkl investeringsplan)
- 1:3 Specifikation om avvikelser mellan nämndens budget och nämndens utfall
- 1:4 Nämndens budget och utfall per 2005-04-30 per program, delprogram och avdelning
- 1:5 Tertialbokslut per den 30 april

- 2** **Budgetavräkning investeringsplan**
- 2:1 Nämndens budget och utfall per program
- 2:2 Uppföljning av budget - samtliga investeringar

- 3** **Kompetensfond**

- 4** **Balansräkning**